And are we not concerned for a weasel?!

- היישינו לחולדה

OVERVIEW

The משנה taught that after one is בודק his house for המץ, we are not concerned that perhaps a חולדה dragged ממץ from an unsearched place to a searched place.² The גמרא questions this assumption and argues that we seemingly find elsewhere that we are concerned for a weasel dragging תוספות away. תוספות discusses what specifically we are concerned about if we would maintain הוששין לגרירת חולדה.

תוספות negates a possible explanation of the s'מרא question:

הא לא פריד³ דניחוש לחולדה אפילו מבית לבית⁴ – The גמרא is not asking (when it states ולא חיישינן לחולדה), that we should be concerned for גרירת הולדה even from a house to a house. The concern is that a חולדה may have dragged the חמץ from a בית שאינו בדוק to a house that was תוספות. בדוק explains why we negate this concern:

דאם כן אין לדבר סוף⁵ דאי אפשר שלא יבדוק אחד קודם חבירו – For if indeed this is the concern there will be no end to allay this concern, for it is impossible that one will not be 2775 before his friends -

ואיכא למיחש שמא הביאה חולדה מבית שאין בדוק לבדוק – And therefore there is always the concern perhaps a הולדה brought המץ from a house which is not searched to a searched house and this would require בדיקה again (and again, etc.). Therefore we cannot assume that this is the concern.⁶

 ^{2} The משנה reads that 'אין וממקום לבית מבית לבית מבית איררה אין חוששין שמא אין indicating that if we were חושש we would (be capable and) have to take measures against this ששח. The reason why we do not take any measures to prevent this ששה is, as the משנה continues, because if we were א"כ מחצר לחצר אין then משנה then א"כ מחצר לחצר ומעיר לעיר אין There is no way to prevent the ששה of these two latter cases. [It would seem however that it is possible to prevent the ששח of הולדה from מקום למקום and (even) from בית לבית; see, however, this תספות (and footnote # 5) who seemingly negates this preventive possibility by מבית לבית.]

¹ In our גמרינן אין הוששין וכו' is; 'ומי אמרינן אין חוששין.

³ See 'Thinking it over' # 1.

⁴ If this would be the question and concern of the גמרא, then this would require that (at least) all the neighbors should be בודק simultaneously, for otherwise a חולדה may drag דמין from a house which is not בדוק to another house which is בדוק.

 $^{^{5}}$ See תו"ה who asks that from the משנה it seems that מבית לבית (as well as ממקום למקום) there is יש לדבר סוף (it is only מעיר לעיר or מחצר לחצר where it is אלד"ס see previous footnote # 2]). See שמואל who (on account of this question) suggests that תוספות in the משנה was 'מ"ס אבית לבית וכו' אלד"ס מים דא"כ אפי מקום למקום למקום למקום למים. [See (end of) footnote # 10.]

⁶ There would seem to be no point in voicing a concern if the problem cannot be rectified in any event. Therefore we must assume that the concern is something which can be prevented (as תוספות concludes).

חוספות offers the correct interpretation:

-⁷אלא ממקום למקום פריך דהיינו באותו הבית עצמו

But rather we must assume that the גמרא is asking concerning the dragging of a הולדה from place to place, meaning from place to place in any specific house itself. We must assume that the גמרא -

כלומר⁸ ולא חיישינן לחולדה באותו בית עצמו:

means to say, 'and are we not concerned for a הולדה in that house itself!' In a house precautions can be taken to prevent the concern of גרירת הולדה from one place to another in this house

<u>SUMMARY</u>

The question that we should be שוח for גרירת חולדה was only ממקום למקום in one house but not מבית לבית.

THINKING IT OVER

- 1. Why did תוספות find it necessary to establish that the גמרא is not asking concerning מבית לבית; why would we have (even) thought that this is the intent of the question?!
- 2. Is the משנה negating the concern of (ממקום ומבית לבית ומבית ממקום משנה ממקום משנה (only) in a case where no חולדה was observed at all, or is it negating the concern of גרירת מקום even if we saw the חולדה elsewhere, nevertheless if it was not seen in the מקום , we are not concerned that the חולדה dragged it there? ^{10}

-

 $^{^{7}}$ In a בית itself it is considered יש לדבר סוף, for one can place sufficient people in the house that he is בודק to assure that a חולדה did not take any מקום which is not בדוק to a בדוק to a בדוק.

⁸ The word כלומר indicates that we do not assume the simple meaning of the text. In this case the question of 'ולא היישינן לחולדה' sounds universal; that in all cases there should be a היישינן לחולדה. However גרירת חולדה and not (even) מבית לבית.

⁹ See footnote # 3.

 $^{^{10}}$ See א שפ"א on the מאנה and the ט,א חולדה גמרא (שפ"א שפ"א) that משנה that מקום למקום למקום למקום למקום (שפ"א that ממקום למקום למקום בבית הדד in a מקום שאינו בדוק again (in the מקום הבדוק). It is only when no חולדה was seen that we are not חושש ממקום למקום המץ הולדה was seen with חושש ממקום למקום והמץ הבדוק, the בדוק בית הבדוק prequires no additional בית הבדוק.

בית שאינו בדוק in the משנה states that א"ח מבית לבית that is even when we saw the חולדה in the בית שאינו בדוק in the משנה in the משנה in the משנה in an adjacent בית after we see a חולדה with שלדבר סוף after we see a חולדה in an adjacent בית. However the rule is that we are not שושה even if we see a חולדה in another בתים, because אלד"ס because בתים in different בתים in different ועיירות מושל is that we should be שוח even if we did not see a חולדה (as is the case of עיירות זה אלד"ס is considered מבית לבית ממקום למקום לפנע (even if we do not see a מבית לברת סוף in the same time. However the ששה ממקום למקום למקום למקום לפנע (see footnote # 7). וצע"ג (see footnote # 7).